

PENODI AELODAU ANNIBYNNOL I BWYLLGOR SAFONAU CYNGOR GWYNEDD

Y Pwyllgor Safonau

Mae'r Pwyllgor Safonau yn chwarae rhan ganolog yn y fframwaith foesebol sy'n rheoli ymddygiad aelodau awdurdodau lleol. Mae pob aelod o Gyngor Gwynedd ac o bob cyngor cymuned a thref wedi ymrwmo i ymddwyn yn unol â gofynion y Cod Ymddygiad i Aelodau. Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel ymysg yr aelodau yma, a'u cynorthwyo i gadw at y Cod Ymddygiad.

Mae gan y Pwyllgor swyddogaethau penodol gan gynnwys ystyried cwynion fod aelodau wedi torri'r Cod Ymddygiad a gosod cosb lle'n briodol. Mae hefyd yn ystyried ceisiadau a wneir gan aelodau am oddefebau i'w galluogi i gymryd rhan mewn trafodaethau er bod ganddynt fuddiant sy'n rhagfarnu o dan y Cod. Yn ogystal â hyn mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am oruchwylio Polisi Rhoddion a Lletygarwch Aelodau Cyngor Gwynedd .

Yr Aelodau Annibynnol

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys 5 aelod annibynnol, 3 cynghorydd o Gyngor Gwynedd ac un aelod o gyngor cymuned/tref. Mae Cyngor Gwynedd wedi gosod meini prawf ar gyfer ystyried ceisiadau i wasanaethu fel aelod annibynnol:

Bydd yn rhaid i ymgeiswyr ddangos annibyniaeth ac amhleidioldeb wrth gynorthwyo'r Pwyllgor Safonau mewn hybu, cynnal a gwella trefniadau moesegol o fewn Cyngor Gwynedd a chynghorau cymuned/tref y sir.

Bydd gwaith y Pwyllgor yn golygu bod yn rhaid i'r aelodau annibynnol feddu ar y nodweddion a sgiliau canlynol:-

- Sgiliau gwrando;
- Y gallu i ddeall a phwyso tystiolaeth;
- Y gallu i ffurfio barn wrthrychol a'i hesbonio drwy gyfeirio at y dystiolaeth;
- Sgiliau gweithio mewn tîm;
- Parchu pobl eraill a dealltwriaeth o ystyriaethau gwahaniaeth;
- Disgresiwn;
- Uniondeb Personol.

Nid oes angen gwybodaeth fanwl o lywodraeth leol er y byddai o fantais pe bai diddordeb gan ddarpar ymgeiswyr mewn materion sy'n berthnasol i fywyd a gwasanaethau cyhoeddus. Yn ogystal, y mae'n rhaid i aelodau annibynnol:-

- Fod yn gymwys i gael eu dethol yn aelod annibynnol (*gweler isod am bwy na all fod yn aelod annibynnol**).

- Fod yn uchel eu parch o fewn y gymuned:
- Allu rhoi'r amser angenrheidiol i'r dyletswyddau a bod ar gael ar fyr rybudd;
- Allu darparu dau dystlythyr.

Ystyrir y gallu i siarad Cymraeg yn fantais a chymerir i ystyriaeth cadw cydbwysedd sgiliau, rhinweddau a medrusrwydd ar y Pwyllgor, yn ogystal â'r angen i gynrychioli'r gymuned yn gyfan gwbl a chyflawni cynrychiolaeth ddaearyddol.

Rhagwelir y bydd y Pwyllgor yn cwrdd 3 gwaith y flwyddyn er y bydd angen i'r aelod fod yn hyblyg oherwydd y gallai fod ansicrwydd ynglŷn â faint o amser yn union y bydd ei angen. Bydd yr aelod yn derbyn lwfans ar sail pob cyfarfod a fynychir, yn unol â'r [cyfraddau a bennir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol](#), ynghyd â chostau teithio.

Pwy sy'n gymwys i fod yn Aelod Annibynnol?

Ni chaiff person fod yn aelod annibynnol os yw:

- yn gynghorydd neu swyddog (neu yn briod neu mewn partneriaeth sifil â chynghorydd neu swyddog) unrhyw gyngor sir/bwrdeistref sirol, awdurdod tân, awdurdod parc cenedlaethol, neu gyngor cymuned/tref.

- yn gyn-gynghorydd neu swyddog Cyngor Gwynedd.

Ni chaiff cyn-gynghorwyr neu swyddogion cynghorau sir neu fwrdeistref sirol eraill nac awdurdodau tân neu barc cenedlaethol fod yn aelod hyd nes bod 12 mis wedi mynd heibio ers iddynt roi'r gorau i fod yn gynghorydd neu swyddog yn y fath awdurdod.

Y Broses Benodi

Bydd y Panel Ymgynghorol yn cyfweld pob ymgeisydd. Bydd wedyn yn cyflwyno ei argymhellion i gyfarfod o'r Cyngor Llawn, a fydd yn gwneud y penodiad.

Mae'n rhaid cyflwyno cais ar y Ffurflen Gais bwrpasol ynghyd a 2 dystlythyr.

Disgwylir i ymgeiswyr llwyddiannus ddechrau yn eu swyddi yn syth a gwasanaethu, yn amodol ar derfynu eu swydd neu ymddiswyddo, am 6 mlynedd.

Mae'r Awdurdod yn gyflogwr ac yn ddarparwr gwasanaethau Cyfle Cyfartal ac yn croesawu ceisiadau gan ferched, pobl ifanc, pobl anabl a phobl o dras leiafrifol.

Mae gwybodaeth bellach am y Pwyllgor ar gael ar ein gwefan – www.gwynedd.gov.uk/pwyllgorsafonau

Am fanylion pellach neu sgwrs anffurfiol cysylltwch â Siôn Huws, Rheolwr Priodoldeb ac Etholiadau, e-bost: sionhuws@gwynedd.gov.uk; ffôn: (01286) 679168.